

Pedagógusnapra

Quem dii odere, paedagogum fecere (akit gyűlölnék az istenek, abból pedagógust csinálnak) – emlegették szállóigeként a deákos műveltségű korok nagytekintélyű tanítói, tanárai. Aki az egyik legszebb hivatást választja és tudhatja a magáénak ilyesmit azonban valójában csak akkor mond, amikor már végleg kikopott belőle minden erény, ami igazi pedagógussá tette, illetve tehetne volna. A tekintélyt, a tiszteletet és szeretetet nem lehet megkövetelni. Azon kevés dolgai ezek a világnak, amelyek csak kiérdemelhetők.

A tanulókat az évezredek folyamán tekintették már kisméretű felnőttnek, faragásra átvett emberanyagának, megtörendő rebelleseknek, tananyaggal megtöltendő munkatárgynak. Igazi sikert azonban mindig, mindenütt azon pedagógusok éltek meg velük, akik nemcsak tananyagot, hanem – partnernek tekintve őket – személyes hitet, tisztességet, tartást, emberséget és követhető életcélokat közvetítettek a számukra.

Minden nagy emberi teljesítmény mögött – országos és világhírré jutott személyekkel készült interjúk sokasága igazolja – ott áll legalább egy csodálatos pedagógus, akikre a volt diák még hajlott korban is hálatelten, meghatottan gondol vissza. A tanítvány, aki jóval messzebb jut mesterénél – ez a pedagógusok igazi jutalma. Látni azt, hogy jól boldogul, megtalálja helyét az életben, hogy egészséges – s a társadalom számára is hasznos – identitását személyléllyé válik. Ez csak a folyamatos megújulásra képes, kíváncsiságát megőrző, a gyerekekkel, fiatalokkal rokonszenvező, gondjaikkal azonosuló, pályájuk egyengetésére mindenkor kész oktatók és nevelők osztályrésze. Ők a Pedagógusok, a többiek csak tanszemélyzet.

A nemzeti és etnikai kisebbségek különféle oktatási-nevelési intézményeiben működő, valamint a hivatásukat többségi környezetben teljesítő nemzetiségi származású pedagógusok felelőssége – ha egyáltalán lehet fokozni – még pályatársaikénál is nagyobb. Az óvoda, az iskola ugyanis csak nyelvet, a nemzeti-nemzetiségi irodalmat, történelmet és népművészeti hagyományokat taníthatja meg. Azt, hogy a tanulók a későbbiekben beszélnek-e majd, büszkék lesznek-e ezekre, megőrzésükre, fejlesztésükre vállalkoznak-e majd, hétköznapjaik, családi életük szerves része lesz-e, az javarészt e pedagógusokon múlik. A bölcsességükön, lelkesülésükön, hitelességükön. Azon, hogy készek-e és képesek-e példaképpé válni s megmutatni, átadni a vállalható identitás minden szépségét, kínját, örömeit. Ők az elsők, akik értelmiségi mintát adnak a megélhető kisebbségi önazonosságból s joggal elvárt megértésből.

Valamennyi iskola annyit ér, amennyit legjobb tanítói, tanárai érnek. Azt azonban, hogy ki volt a legjobb, melyikük adta a legfontosabb útmutatást, tette a későbbiekben meghatározó és kamatozó emlékké vált gesztust, ki volt közülük, akinek leginkább oroszánrésze volt a sorsdöntő képességek és jártasságok kialakulásában, az a diákokban csak évtizedek múlva kristályosodik ki. Tisztességgel, kalaplevéve emlékezni ezért aztán sokszor elkésnek. Többnyire csak életük derekán hasít beléjük az a felismerés, hogy akit szeretnek az istenek, annak nagyszerű pedagógusokat sodornak az életébe.

Magyarországon 1952-től ünnepeljük június első vasárnapján a Pedagógusnapot, hogy kellő időben is megfogalmazzódjék, megérkezzen a megérdemelt elismerés, köszönet. A „nemzet napszámosságainak” ünnepén tisztelettel köszöntjük „nemzetiségeink napszámosságait”, s köszönjük valamennyi pedagógusunk nélkülözhetetlen, odaadó és jövőformáló munkásságát.

-hs-

BARÁTSÁG

XVII. évfolyam, 3. szám

2010. június 15.

TARTALOM

KÖZÖS EURÓPÁNK

Kisebbségek parlamenti képviselete	
Interjú Hepp Mihállyal	6424
Törvényjavaslat a kisebbségi választásokról	6427
A Görögország Házáért	6429
Romani Divat Stúdió	6430
Gratulálunk!	6433
Óvodaátadás Budakeszin	6434
DUO FRESCO – magyarörmény zongoramuzsika	6436
Dietmar Grieser író	6438
Múzeum Albertfalván	6440
Kisebbségek a filmművészetben	6443
A faluműzeumtól a világhálóiig (tanulmány-részlet)	6445

FIATALOKNAK

Bolgár mesék	6452
Dolgozatokból...	6455

ÉVFORDULÓ

100 éve született Hracsjá Kocsar	6457
OIK-Műfordítás pályázat	6461

KÖNYV

Cigányokról – másképpen	6462
Szegény Európa!	6464

KIÁLLÍTÁS

Márffy tárlat	6465
A fekete levestől a presszóig	6467
Fajanszos famíliák	6468
Allegóriák – Roszen Ruszev kiállítása	6470

HÁZAINK TÁJA

Turmix italok – nyárra	6471
------------------------	------

MNEKK PÁLYÁZATOK	6473
ZÁRTKÖRŰ ZENEI PÁLYÁZAT	6476

INHALT, CONTENTS	6478
------------------	------